

BYROJA KOSOVARE E SIGURIMIT - SKS
KOSOVAN YETI HESAPNALLI - KIJ
KOSOVO INSURANCE BUREAU - KIB
Nr. 396/19 Dt. 04.04.2019
PRISHTINE

BYROJA KOSOVARE E SIGURIMEVE

**Raporti i Auditorit të Pavarur dhe
Pasqyrat Financiare për vitin që ka
përfunduar më 31 Dhjetor 2018**

PËRMBAJTJA**FAQE**

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR	1
PASQYRA E TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE	3
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË FONDE	4
PASQYRA E RRJEDHËS SË PARASË	5
SHËNIMET E PASQYRAVE FINANCIARE	6 - 32
ANNEX - RAPORT AUDITIMI AKTUARISTIK	

RAPORT I AUDITORIT TË PAVARUR

Për Këshillin Administrativ të Kosovës BYROJA KOSOVARE E SIGURIMEVE

Opinion i kualifikuar

Ne kemi audituar pasqyrat financiare shoqëruese të BYROJA KOSOVARE E SIGURIMEVE ("Byroja" ose BKS), që përfshinë Pasqyrën e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2018 Pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, Pasqyrën e ndryshimeve në fonde dhe Pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin që ka përfunduar, si dhe një përmbledhje të politikave të kontabilitetit dhe shënimeve tjera shpjeguese.

Sipas mendimit tonë, përveç çështjes së diskutuar dhe efekteve të mundshme në paragrafin më poshtë, pasqyrat financiare të Byrosë paraqesin drejtë, në të gjitha çështjet materiale pozicionin financiar të Byrosë së sigurimit të Kosovës më 31 Dhjetor 2018 dhe performancën e saj financiare, ndryshimet në fonde dhe rrjedhën e parasë për periudhën që ka përfunduar në përputhshmëri me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar dhe rregulloren e Bankës Qendrore të Kosovës (rregullat e BQK-së).

Baza për Opinion të kualifikuar

Më 31 Dhjetor 2018 vlera për rastet gjyqësore nga paditë e ngritura kundër Byrosë nga kompanitë e sigurimeve (Sigkos, Insig dhe Dukagjini) arrin vlerën 1,537 mijë Euro si dhe paditë nga punëtorët dhe ish punëtorët e cila na është raportuar arrinë vlerën prej 619 mijë Euro në total 2,156 mijë Euro. Duke zbatuar procedurat standarde dhe alternative të auditimit nuk ishim në gjendje të sigurojmë siguri të mjaftueshme dhe të arsyeshme në lidhje me saktësinë dhe tërësinë e informacionit që kemi marrë lidhur me rastet gjyqësore të ngritura kundër Byrosë. Si rezultat, ne nuk ishim në gjendje të përcaktojmë nëse ndonjë rregullim mund të jetë i nevojshëm për pasqyrat financiare të Byrosë më dhe për vitin që mbaron më 31 Dhjetor 2018, për humbjet e mundshme nga rastet gjyqësore.

Ne kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar më tej në seksionin e raportit *Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare*. Ne jemi të pavarur nga Byroja në përputhje me *Kodin e Etikës për Kontabilistët Profesionistë* (Kodit IESBA), dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tjera etike në përputhje me Kodin IESBA. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të ofruar bazat për opinionin tonë.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe Atyre të Ngarkuar me Qeverisjen e Pasqyrave Financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të këtyre pasqyrave financiare në pajtueshmëri me Standardin Ndërkombëtar të Raportimit Financiar për Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme, dhe për kontrollet e brendshëm të cilat menaxhmenti i vlerëson të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare pa gabime materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për vlerësimin e aftësinë së Byrosë për vazhdueshmërinë në të ardhmen, duke shpalosur, sipas nevojës, çështjet lidhur me vazhdueshmërinë në të ardhmen dhe përdorimit të parimit të vazhdueshmërisë së kontabilitetit përveç nëse menaxhmenti synon të likuidojë Byronë apo të ndërpres operimin, apo nuk ka ndonjë alternativ tjetër të mundshme përveç se të bëjë atë.

Ata të cilët janë ngarkuar me qeverisje janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesin e raportimit financiar të Byrosë.

Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë për të marrë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi janë të lira nga gabimet materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të nxjerrë një raport të auditorit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është nivel i lartë i sigurisë, por nuk ka garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të gjithmonë do të zbulojë gabime materiale kur ato ekzistojnë. Gabimet mund të rrjedhin nga mashtrimet apo gabimet dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose në total, ato në mënyrë të arsyeshme mund të pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra mbi bazën e këtyre pasqyrave financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe mbajmë skepticismin profesional gjatë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e gabimeve materiale në pasqyrat financiare, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dizajnojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit të përshtatshme për këto rreziqe, dhe marrim dëshmi të auditimit të mjaftueshme dhe e përshtatshme për të ofruar bazat për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të gabimeve materiale që rezultojnë nga mashtrimi është më i lartë se atij që rrjedh nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrolleve të brendshme.
- I kuptojmë kontrollet e brendshme relevante për auditimin me qëllim të hartimit të procedurave të auditimit që janë të përshtatshme në rrethanat, por jo për qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të Byrosë.
- I vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe shpalosjet relevante të bëra nga menaxhmenti.
- Konkludojmë mbi përshtatshmërinë e përdorimit të parimit të vazhdueshmërisë së kontabilitetit nga menaxhmenti, duke u bazuar në dëshmitë e siguruar të auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston në lidhje me ngjarjet apo kushteve që mund të hedhë dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Byrosë për të vazhduar në vijimësi. Nëse arrijmë në përfundimin se një pasiguri materiale ekziston, ne jemi të detyruar të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit për shpalosjet relevante në pasqyrat financiare apo, nëse shpalosjet e tilla janë të papërshtatshme, të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencat e auditimit të marra deri në datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë që Byroja të pushojë së vazhduari në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me ata të ngarkuar me qeverisje lidhur me, në mesin e çështjeve tjera, qasjen e planifikuar dhe kohën e auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në kontrollet e brendshme që kemi identifikuar gjatë auditimit

IBDO
BDO Kosova L.L.C.

Amir Dërmala

Partner i angazhimit

27 Mars 2019

Rr. Perandori Justinian, Nr.120

10 000 Prishtinë, Kosovë

IBDO

BDO Kosova L.L.C.
audit, accounting and financial advisory
Prishtinë, Kosova

BYROJA KOSOVARE E SIGURIMIT
Pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse
Për vitin që ka përfunduar më 31 dhjetor 2018

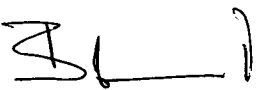
	Shënim	Për fund vitin 31 Dhjetor 2018 (në 000 EUR)	Për fund vitin 31 Dhjetor 2017 (në 000 EUR)
Të hyrat			
Të hyrat nga primet e sigurimeve	6	8,805	8,604
Primet e ceduara për risigurues / primet e risigurimit	7	(61)	(93)
Primet e shkruara neto		8,744	8,511
Ndryshimet në rezervat e primeve të pafituara	18	(5)	16
Primi i fituar neto		8,739	8,527
Të hyrat tjera	8	4,134	4,361
Të hyrat nga ndryshimet në të arkëtueshmet nga kompanitë e sigurimit për rezervat teknike	16	2,308	(4,467)
Gjithsej të hyrat		15,181	8,421
Shpenzimet e humbjes dhe të rregullimit	17	(8,531)	(1,102)
Kostot e marrjes në sigurim	9	(5,173)	(5,924)
Shpenzimet administrative	10	(1,477)	(1,395)
Gjithsej humbja dhe shpenzimet		(15,181)	(8,421)
Teprica/(Mungesa) për vit		-	-
Të hyrat tjera gjithëpërfshirëse		-	-
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse		-	-

Shënimet shoqëruese nga 1 deri 22 janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare

BYROJA KOSOVARE E SIGURIMIT
Pasqyra e pozicionit financiar
Më 31 Dhjetor 2018

	Shënim	Më 31 Dhjetor 2018 (në 000 EUR)	Më 31 Dhjetor 2017 (në 000 EUR)
ASETET			
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	11	2,156	1,660
Të arkëtueshmet	12	636	590
Pajisjet	13	51	84
Pasuritë e paprekshme	14	10	22
Kosto e shtyrë e përvetësimit	15	36	38
Të arkëtueshmet nga kompanitë e sigurimit për rezerva teknike	16	17,558	15,250
Të arkëtueshmet ndaj kompanive të sigurimit për tepricat e akumuluar		-	42
TOTALI I ASETETEVE		20,447	17,686
DETYRIMET			
Detyrimet e sigurimit për humbjet dhe shpenzimet e rregullimit të humbjeve	17	17,558	15,250
Rezervat e primit të pafitur	18	465	460
Detyrime të tjera	19	2,424	1,976
TOTALI I DETYRIMEVE		20,447	17,686

Këto pasqyra financiare janë miratuar nga Këshilli Administrativ i Byrosë më 27 Mars 2019 dhe nënshkruar në emër të tij nga:

Blerim Pushkolli
Drejtor Ekzekutiv

Fadil Veseli
Drejtor Financiar

Shënimet shoqëruese nga 1 deri 22 janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare.

BYROJA KOSOVARE E SIGURIMIT
Pasqyra e rrjedhës së parasë
Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2018

	Shënim	Për fund vitin 31 Dhjetor 2018 (në 000 EUR)	Për fund vitin 31 Dhjetor 2017 (në 000 EUR)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet operative			
Teprica/(Mungesa) për vitin		-	-
<i>Rregullime për:</i>			
Zhvlerësimi dhe amortizimi	10	46	75
Ndryshimi në të arkëtueshmet nga kompanitë e sigurimeve për rezerva teknike	16	2,308	4,467
Ndryshimi në kostot e shtyra të përvetësimit	15	2	7
Ndryshimi në të arkëtueshmet	12	(46)	51
Ndryshimi në rezervat e primit të pafitur	18	5	(17)
Ndryshimi në detyrimet e sigurimeve për humbjet dhe shpenzimet e rregullimi të humbjeve	17	(2,308)	(4,467)
Ndryshimi në të arkëtueshme ndaj kompanive të sigurimit për tepricën e akumuluar		42	(42)
Ndryshimet në detyrime të tjera	19	447	(28)
Paraja neto e gjeneruar në aktivitetet operative		496	46
Rrjedha e parasë nga aktivitetet investuese			
Blerja e pajisjeve dhe pasurive të patrupëzuara	13	-	(28)
Paraja neto e përdorur në aktivitetet investuese		-	(28)
Neto rritja në para dhe ekuivalentë të parasë		496	18
Paraja dhe ekuivalentët e parasë më 1 janar		160	142
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fund të vitit	11	656	160

Shënimet shoqëruese nga 1 deri 22 janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare.

1 TË PËRGJITHSHME

Në përputhje me Ligjin nr. 04/L-018 për Sigurimin e Detyrueshëm nga Auto përgjegjësia, Banka Qendrore e Republikës së Kosovës dhe të gjitha Kompanitë e Sigurimeve të Republikës së Kosovës kanë nënshkruar marrëveshjen për themelimin e Byrosë Kosovare të Sigurimeve (“BKS” apo “Byroja”). Në pajtim me Ligjin, BKS ka marrë përsipër të gjitha operacionet nga Shoqatat e Sigurimeve të Kosovës të mëparshme dhe Fondi i Garancisë nga 1 janar 2012, së bashku me të gjitha pasuritë dhe detyrimet e tyre.

Byroja është themeluar me qëllim për të siguruar përputhshmërinë me të gjitha detyrimet që rrjedhin nga sistemi Ndërkombëtar i kartës së Sigurimit.

Në veprimtarinë e saj Byroja:

- Përfaqëson anëtarët në marrëdhëniet me organizatat ndërkombëtare në fushën e Sigurimeve të Detyrueshme nga Auto përgjegjësia
- Mbledh dhe përpunon të dhëna statistikore lidhur me Sigurimin e Detyrueshëm nga Auto përgjegjësia
- Furnizon anëtarët me Certifikata Ndërkombëtare të Sigurimit (Karton të Gjelbër) sipas formatit të përcaktuar nga Këshilli i Byrove,
- Siguron kryerjen e detyrave në lidhje me anëtarësimin e saj në Këshillin e Byrove
- Ratifikon marrëveshje me Byrotë homologe
- Kryen funksione të Byrosë trajtuese, paguese dhe të shërbimit në përputhje me dispozitat e Rregullores së Brendshme të Këshillit të Byrove dhe marrëveshjet suplementare;
- Bashkëpunon me organet shtetërore për çështjet që kanë të bëjnë me Sigurimin e Detyrueshëm nga Auto përgjegjësia,
- Administron Fondin Garantues të Kartonit të Gjelbër, Fondin e Kompensimit dhe Policën e Sigurimit Kufitar
- Menaxhon Fondin e Kompensimit me qëllim të pagesës së dëmeve në territorin e Republikës së Kosovës në raste si:
  - a) Dëmshpërblimi nga përdorimi i mjetit motorik të pasiguar,
  - b) Dëmshpërblimi nga mjete motorik të pasiguar me regjistrim të huaj,
  - c) Dëmshpërblimi nga përdorimi i mjeteve të paidentifikuara,
  - d) Dëmshpërblimi në rast të likuidimit apo falimentimit të siguruesit dhe
  - e) Dëmshpërblimi bazuar në sigurimin kufitar
- Siguruesit të cilët ushtrojnë veprimtari në sigurimin e detyrueshëm në territorin e Republikës së Kosovës, janë të detyruar të kontribuojnë çdo tre (3) muaj financiarisht në fondin e kompensimit, në përpjesëtim të drejtë me primet e realizuara në këto lloj sigurimesh në tre mujorin paraardhës.

Policat e sigurimit shiten në çdo pikë kufitare në Kosovë. Të gjitha primet bruto të grumbulluara janë shpërndarë te të gjitha kompanitë e licencuara të sigurimit që veprojnë në Kosovë, pas mbulimit të shpenzimeve operative dhe pagesës së dëmeve të Byrosë. TVSH-ja dhe tatimi në premite bruto të lëshuara është shpërndarë nga Byroja tek kompanitë e sigurimeve të cilët janë përfundimisht përgjegjëse për të paguar TVSH-në dhe tatimin mbi preminë e llogaritur në 16% (18% nga Shtator 2015) dhe respektivisht 5%.

2 POLITIKAT KONTABËL

Politikat kontabël kryesore të adaptuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë detajuar si më poshtë

2.1 Bazat e përgatitjes dhe pasqyra e përputhshmërisë

Byroja përgatit pasqyrat e saj financiare në përputhje me rregullat dhe rregulloret e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës të aplikueshme për kompanitë e sigurimit ("Rregullat e BQK-së"), dhe në veçanti, në bazë të vendimit ligjor përkatës që përcakton zbatimin e detyrueshëm të Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") në Kosovë.

Pasqyrat financiare janë përgatitur më dhe për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2018 dhe 2017. Të dhënat aktuale dhe krahasuese në këto pasqyra financiare janë të shprehura në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe. Nëse është e nevojshme, shifrat krahasuese janë riklasifikuar në përputhje me ndryshimet e paraqitura për vitin aktual.

2.2 Standardet dhe interpretimet efektive në periudhën aktuale

Standardet e reja dhe ndryshimet në standardet ekzistuese të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare dhe interpretimet e nxjerra nga Komiteti Ndërkombëtarë i Interpretimeve të Raportimit Financiar.

Shënim: jo të gjithë standardet e reja dhe interpretimet që janë efektive për herë të parë për periudhat që fillojnë më (ose pas) 1 janar 2018, ndikojnë në pasqyrat financiare të Byrosë.

SNRF 9 Instrumentet Financiare: Klasifikimi dhe Matja

Standardi është efektiv për periudhën raportuese më ose pas 1 janar 2018, me lejim të aplikimit të mëhershëm. Versioni final i SNRF 9 Instrumentet Financiare reflektojnë të gjitha fazat e projektit të instrumenteve financiare dhe zëvendëson SNK 39 Instrumentet Financiare: Njohja dhe Matja dhe të gjitha versioneve të mëparshme të SNRF 9. Standardet prezantojnë kërkesa të reja për klasifikim dhe matje, rënie në vlerë, kontabilitet mbrojtës, dhe mosnjohje.

Zbatimi i SNRF 9 Instrumentet Financiare me SNRF 4 Kontratave e Sigurimeve: (Ndryshimet në SNRF 4)

Qasja kryesore që do të zbatohet kur SNRF 9 aplikohet për herë të parë. Qasja e shtyrjes është efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2018 dhe janë në dispozicion vetëm për tre vjet pas kësaj date. Ndryshimet në SNRF 4 Kontratave e Sigurimit ofrojnë dy opsione për subjektet që lëshojnë kontrata sigurimi brenda qëllimit të SNRF 4:

- një opsion që lejon njësitë ekonomike të ri klasifikojnë, nga fitimi ose humbja në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, disa nga të ardhurat ose shpenzimet që rrjedhin nga aktivet financiare të përcaktuara; kjo është e ashtuquajtura qasje e mbivendosjes;
- një përjashtim opsional i përkohshëm nga zbatimi i SNRF 9 për subjektet, aktiviteti mbizotërues i të cilave është duke lëshuar kontrata brenda fushës së SNRF 4; kjo është e ashtuquajtura qasje e shtyrjes.

Aplikimi i të dy qasjeve nuk është i detyrueshëm dhe një njësi ekonomike lejohet të ndalojë përdorimin e tyre përpara se të zbatohet Standardi i Kontratave të reja të Sigurimit.

2 POLITIKAT KONTABËL (VAZHDIM)**2.2 Standardet dhe interpretimet efektive në periudhën aktuale (vazhdim)****SNRF 15 Të hyrat nga kontratat me klientët**

Standardi është efektiv për periudhën vjetore më ose pas 1 janar 2018. SNRF 15 vendos pesë hapa që do të zbatohen për të ardhurat e fituara nga një kontratë me një klient (me përjashtime të kufizuara), pavarësisht nga lloji i transaksionit të të ardhurave ose industrisë. Kërkesat e standardeve do të zbatohen gjithashtu për njohjen dhe matjen e fitimeve dhe humbjeve nga shitja e disa aktiveve jo financiare që nuk janë rezultat i aktiviteteve të zakonshme të njësisë ekonomike (p.sh. shitja e pasurive, impianteve dhe pajisjeve ose e pasurive të paluajtshme).

Do të kërkohet shpalosje e gjerë, përfshirë ndarjen e të ardhurave totale; informacione rreth detyrimeve të performancës; ndryshimet në bilancet e llogarive të pasurive dhe detyrimeve të kontratës mes periudhave, gjykimeve kyçe dhe vlerësimeve.

SNRF 15: Të hyrat nga kontratat me klientët (s qarime)

Sqarimet zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2018 me lejen e aplikimit të mëhershëm. Qëllimi i sqarimeve është qartësimi i qëllimeve gjatë zhvillimit të kërkesave në SNRF 15 Të hyrat nga kontratat me klientët, veçanërisht kontabilizimi i identifikimit të detyrimeve të performancës duke ndryshuar formulimin e parimit "veçmas të identifikueshme" të principeve kundrejt konsideratave të agjentëve duke përfshirë vlerësimin nëse në një njësi ekonomike është një drejtor ose një agjent, si dhe aplikimet e parimit të kontrollit dhe të licencimit që ofrojnë udhëzime shtesë për kontabilitetin e pronësisë intelektuale dhe honorarëve. Sqarimet gjithashtu sigurojnë shtesa praktike për subjektet që zbatojnë SNRF 15 plotësisht në mënyrë retrospektive ose që zgjedhin të zbatojnë qasjen retrospektive të modifikuar.

KIRFN interpretimi 22: Transaksionet në valutë të huaj dhe shqyrtimi paraprak

Interpretimi është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2018. Lejohet aplikimi më i hershëm. Interpretimi sqaron kontabilitetin për transaksionet që përfshijnë pranimin ose pagesën e shumës paraprake në një monedhë të huaj. Interpretimi mbulon transaksionet në valutë kur një njësi ekonomike njeh një aktiv jo-monetar ose një pasiv jo-monetar që rrjedh nga pagesa ose marrja e shumës përpara se njësi ekonomike të njohë aktivin, shpenzimet ose të ardhurat përkatëse. Interpretimi thekson që data e transaksionit, me qëllim të përcaktimit të kursit të këmbimit, është data e njohjes fillestare të aktivit të parapagimit jo-monetar ose pasivit të të ardhurave të shtyra. Nëse ka pagesa të shumta ose fatura paraprake, atëherë njësi ekonomike duhet të përcaktojë një datë të transaksioneve për secilën pagesë ose marrje të konsideratës paraprake.

SNK 40: Transferet e Investimeve në Pronë (ndryshimet)

Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janar 2018. Ndryshimet sqarojnë që kur një njësi ekonomike duhet të transferojë pronën, duke përfshirë pronën në ndërtim ose zhvillim ose jashtë pronës së investimit. Ndryshimet theksojnë se një ndryshim në përdorim ndodh kur prona plotëson, ose pushon së përmbushuri, përkufizimin e pronës së investimit dhe ka dëshmi të ndryshimit në përdorim. Një ndryshim i thjeshtë në qëllimet e menaxhmentit për përdorimin e një prone nuk jep dëshmi të një ndryshimi në përdorim.

2 POLITIKAT KONTABËL (VAZHDIM)

2.2 Standardet dhe interpretimet efektive në periudhën aktuale (vazhdim)

SNRF 2: Klasifikimi dhe Matja e Transaksioneve të Pagesave me Aksione (Ndryshimet)

Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2018. Ndryshimet sigurojnë kërkesat për kontabilizimin e efekteve të kushteve të kushtëzimit dhe të mosveprimit në matjen e pagesave të bazuara në aksione të rregulluara me para në dorë, për transaksione të pagesave të bazuara në aksione me një tipar të shlyerjes neto për detyrimet tatimore të mbajtura në burim dhe për ndryshimet në afatet dhe kushtet e një pagese të bazuar në aksione që ndryshon klasifikimin e transaksionit nga paraja e gatshme të shlyhet në kapitalin neto.

BSNK ka nxjerrë Ciklin e Përmirësimeve Vjetore në SNRF 2014-2016, i cili është një përmbledhje e ndryshimeve në SNRF. Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2018 për SNRF 1 Adoptimi i Parë për Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar dhe për SNK 28 Investimet në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta. Përmbledhja e BSNK-së ka nxjerrë Ciklin e Përmirësimeve Vjetore të SNRF 2014-2016 që është paraqitur më poshtë:

- **SNRF 1 Adoptimi i parë për Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar:** Ky përmirësim redukton përjashtimet afatshkurtra në lidhje me dhënien e informacioneve shpjeguese në lidhje me instrumentet financiare, përfitimet e punonjësve dhe njësitë e investimit, të zbatueshme për adoptuesit e parë.
- **SNK 28 Investimet në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta:** Ndryshimet sqarojnë se zgjedhjet për të matur me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes së një investim në një pjesëmarrje ose një sipërmarrje të përbashkët që mbahet nga një njësi ekonomike që është organizatë e kapitalit sipërmarrës ose subjekt tjetër kualifikues, është i disponueshëm për çdo investim në një pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët në bazë të investimeve për investime, pas njohjes fillestare.

Adoptimi i këtyre ndryshimeve dhe standardeve nuk pati ndonjë ndikim material në pasqyrat financiare të Byrosë.

2.3 Standardet dhe interpretimet e lëshuara nga BSNK por ende jo efektive dhe jo të aplikuara me herët nga Byroja

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare në vijim janë standardet, rishikimet dhe interpretimet e mëposhtme por që nuk janë ende efektive:

SNRF 16: Qiratë

Standardi është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2019. Lejohet aplikimi më i hershëm nëse SNRF 15 Të hyrat nga Kontratat me Klientët janë zbatuar gjithashtu. SNRF 16 përcakton parimet për njohjen, matjen, paraqitjen dhe dhënien e informacioneve shpjeguese të qirasë për të dy palët në një kontratë, domethënë klienti ('qiramarrësi') dhe furnizuesi ('qiradhënësi'). Standardi i ri kërkon që qiramarrësit të njohin shumicën e qirasë në pasqyrat e tyre financiare. Qiramarrësi do të ketë një model të vetëm të kontabilitetit për të gjitha qiratë, me përjashtime të caktuara. Kontabiliteti qiradhënësit është pothuajse i pandryshuar. Adoptimi i këtij Standardi nuk kishte ndonjë ndikim material në pasqyrat financiare të Byrosë.

2 POLITIKAT KONTABËL (VAZHDIM)**2.2 Standardet dhe interpretimet e lëshuara nga BSNK por ende jo efektive dhe jo të aplikuar me herët nga Byroja (vazhdim)****SNRF 17: Kontratat e sigurimit**

Standardi është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2021. Aplikimi më i hershëm lejohet nëse të dy SNRF 15 Të Ardhurat nga Kontratat me Klientët dhe SNRF 9 Instrumentet Financiare janë zbatuar gjithashtu. SNRF 17 Kontrata e Sigurimit përcakton parimet për njohjen, matjen, paraqitjen dhe shpalosjen e kontratave të Sigurimeve brenda qëllimit të Standardit. Qëllimi i SNRF 17 është të sigurojë që një njësi ekonomike të sigurojë informacionin përkatës që përfaqëson me besnikëri këto kontrata. Ky informacion jep një bazë për përdoruesit e pasqyrave financiare për të vlerësuar efektin që kontratat e sigurimit kanë mbi pozicionin financiar të njësisë, performancën financiare dhe flukset e mjeteve monetare.

KIRFN 23: Pasiguria mbi Trajtimin e Taksave mbi të Ardhurat

Interpretimi është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2019 me lejim të aplikimit të mëhershëm. Interpretimi trajton përcaktimin e fitimit të tatueshëm (humbje tatimore), bazave tatimore, humbjeve tatimore të panjohura, kredive të panjohura tatimore dhe normave tatimore, kur ekziston paqartësi mbi trajtimet e tatimit mbi të ardhurat sipas SNK 12. Në mënyrë specifike konsideron nëse trajtimet tatimore duhet të konsiderohen kolektivisht; supozimet për ekzaminimet e autoriteteve tatimore; përcaktimin e fitimit të tatueshëm (humbje tatimore), bazave tatimore, humbjeve tatimore të panjohura, kredive të panjohura tatimore dhe normave tatimore; dhe efektin e ndryshimeve në fakte dhe rrethana.

Karakteristikat e parapagimit me kompensim negativ (Ndryshimet në SNRF 9).

Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2019, lejohet aplikimi më i hershëm. Ndryshon kërkesat ekzistuese në SNRF 9 në lidhje me të drejtat e ndërprerjes për të lejuar matjen me koston e amortizuar (ose, varësisht nga modeli i biznesit, me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse) edhe në rastet e pagesave të kompensimit negativ.

Interesat Afatgjatë në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta (Ndryshimet në SNK 28)

Ndryshimet janë efektive periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2019 lejohet aplikimi më i hershëm. Sqaron se një njësi ekonomike zbaton SNRF 9 Instrumentet Financiare në interesat afatgjatë në një pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët që është pjesë e investimit neto në pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët, por për të cilën nuk aplikohet metoda e kapitalit neto.

BSNK ka nxjerrë Ciklin e Përmirësimeve Vjetore në Standardet e SNRF 2015-2017, që është një përmbledhje e ndryshimeve në SNRF. Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2019.

Përmbledhja e Përmirësimeve Vjetore të SNRF 2015 - 2017 Cikli i lëshuar nga BSNK është paraqitur më poshtë:

- **SNRF 3 dhe SNRF 11:** Ndryshimet në SNRF 3 sqarojnë se kur një njësi ekonomike merr kontrollin e një biznesi që është një operacion i përbashkët, ai rivlerëson interesat e mbajtura më parë në atë biznes. Ndryshimet në SNRF 11 sqarojnë se kur një njësi ekonomike fiton kontroll të përbashkët të një biznesi që është një veprim i përbashkët, njësi ekonomike nuk rivlerëson interesat e mbajtura më parë në atë biznes.

2 POLITIKAT KONTABËL (VAZHDIM)

2.3 Standardet dhe interpretimet e lëshuara nga BSNK por ende jo efektive dhe jo të aplikuar me herët nga Byroja (vazhdim)

- **SNK 12:** Ndryshimet sqarojnë se të gjitha pasojat e tatimit mbi të ardhurat e dividendëve (d.m.th. shpërndarja e fitimit) duhet të njihen në fitim ose humbje, pavarësisht se si ndryshojnë tatimet.
- **SNK 23:** Ndryshimet sqarojnë se nëse ndonjë huamarrje specifike mbetet e papaguar pasi aktivi në fjalë është i gatshëm për përdorimin ose shitjen e tij të synuar, huamarrja bëhet pjesë e fondeve që një njësi ekonomike hua, në përgjithësi kur llogaritet norma e kapitalizimit në huamarrjet e përgjithshme.

SNK 19: Ndryshimi i Planit, Reduktimi ose Zgjidhja (Ndryshimet në SNK 19)

Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2019 me lejim të aplikimit të mëhershëm. Ndryshimet janë në rastet kur bëhet ndryshimi i planit, kufizimi ose shlyerja, atëherë është e detyrueshme që kostoja aktuale e shërbimit dhe interesi neto për periudhën pas rivlerësimit të përcaktohen duke përdorur supozimet e përdorura për rivlerësimin. Përveç kësaj, janë përfshirë ndryshime për të sqaruar efektin e një ndryshimi, kufizimi ose shlyerje të planit për kërkesat lidhur me vlerën maksimale të aseteve.

Ndryshimet në Referencat në Kornizën Konceptuale në Standardet e SNRF-ve

Së bashku me Kornizën Konceptuale të rishikuar të publikuar në mars 2018, BSNK gjithashtu ka nxjerrë ndryshime në Referencat në Kornizën Konceptuale në Standardet e SNRF-ve. Dokumenti përmban ndryshime në SNRF 2, SNRF 3, SNRF 6, SNRF 14, SNK 1, SNK 8, SNK 34, SNK 37, SNK 38, KIRFN 12, KIRFN 19, KIRFN 20, KIRFN 22, dhe KIS-32.

SNRF 3: Përkufizimi i një Biznesi (Ndryshimet në SNRF 3)

Ndryshimet janë efektive për kombinimet e biznesit për të cilat data e blerjes është më ose pas fillimit të periudhës së parë të raportimit vjetor që fillon më ose pas 1 janar 2020 dhe për blerjet e aktiveve që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe. Aplikimi më i hershëm është i lejuar.

Këto ndryshime sqarojnë;

- që të konsiderohet si një biznes, një grup i aktiviteteve dhe aseteve të blera duhet të përfshijë, në minimum, një kontribut dhe një proces thelbësor që së bashku të kontribuojë ndjeshëm në aftësinë për të krijuar rezultate;
- të ngushtojnë përkufizimet e një biznesi dhe të rezultateve duke u fokusuar në mallra dhe shërbime të ofruara për konsumatorët dhe duke hequr referencën për një aftësi për të ulur kostot;
- të shtohen udhëzime dhe shembuj ilustrues për të ndihmuar njësitë ekonomike të vlerësojnë nëse është marrë një proces thelbësor;
- të hiqen vlerësimet nëse pjesëmarrësit e tregut janë në gjendje të zëvendësojnë inputet ose proceset që mungojnë dhe të vazhdojnë të prodhojnë rezultate; dhe
- të shtohet një test opcional përqendrimit që lejon një vlerësim të thjeshtësuar nëse një grup aktivitetshe dhe aktiveve të fituara nuk është një biznes.

SNK 1, SNK 8 Definicioni i Materialit (Ndryshimet në SNK 1 and SNK 8)

Ndryshimet janë efektive për periudhat raportuese vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2020. Lejohet aplikimi më i hershëm. Amendamentet sqarojnë përkufizimin e 'materialit' dhe harmonizojnë përkufizimin e përdorur në Kornizën Konceptuale dhe standardet.

Adoptimi i këtyre ndryshimeve dhe standardeve nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat financiare të Byrosë.